

محمود بهروزی

بقیه از شماره قبل

از افسانه‌های کهن شرقی

خدای پرست

گفتیم که دختر هورد توجه و عنایت خاص امیر بود و امیر هرگز در وقت صرف غذا دست بغذا نمیرد مگر آنکه دختر از همان غذا تناول کند. روزی بهنگام چاشت که سفره گسترده و غذاهای جورا جور آماده شده بود امیر دستور احضار دختر داد و خود بانتظار نشست.

اما پرستاران در باغ وکنار استخر و پیرامون قصر و کلیه اطاوها هرچه بیشتر گشتند کمترین اثری از گمshedه نیافتدند، گوئی دختر آبی بود که بزمیں چکیده و در آن فرورفته. انتظار از حدگذشت طاقت امیر طاق شد بانگ برزد و بیقراریها کرد ولی پرستاران که همه جا را بدقت جستجو کرده و از تلاش خود بهره‌ای نگرفته بودند چه میتوانستند کرد؟ ناچار واقعه را ترسان و لرزان با امیر گفتند.

امیر از شنیدن این خبر بشدت منقلب شد. دستور داد منادی در شهر ندا در دهد و از همه افراد در یافتن دختر گمshedه قصر استمداد کنند.

وضع داخلی قصر بکلی تغییر یافت و همه افراد قصر که امیر را سر در گریبان و آشته حال دیدند جامه عزا پوشیدند و ندبه و شیون آغاز ییندند. کوششها و تلاشها و جستجوها نیز چه در داخل و چه در خارج قصر بی نتیجه و ثمر بود. هیچکس بدرستی نمیدانست که بر دختر چه گذشته و بچه سرنوشته دچار شده است.

سه روز از این مقدمه گذشت و در اینمدت امیر همچنان بی تاب و بیقرار بود

تا بزرگان قوم مجبور بمداخله شدند . یک تن از آنان پس از آنکه زمین ادب بوسید و بزبان ویانی مؤثر امیر را دلداری دادگفت :

نشستن و غم خوردن گره از کار نمی‌گشاید باید تدبیری عملی اندیشید و چاره کارکرد و چون امیر را مستعد شنیدن بقیه مطلب و زمینه را آماده دید افزود که در گوش و کنار همین کشور ساحرانی هستند بسیار قوی مایه و در کار خود چیره دست . کارها و اعمال آنها تنها بمعجزه شبیه است مصلحت آنست که چند تن را دعوت و تکلیف کنیم تا راز گمشدن دختر نازین را در یابند و ما را از هلالت و اندوه نجات بخشنند .

موافقت امیر بزودی جلب و فاصلان بادپا سوار بر اسبان تیز تک راهی دیار کاهنان و مرتاضان شدند و همه جا رفتند تا در ناف جنگلی انبوه و میان کله هائی گلین بدستهای از ساحران که دور از مردم در عالم خود فرورفته بودند رسیدند و پیام مرکز را ابلاغ و از آنان درخواست کردند که بیدرنگ در مصاحبتشان بجانب قصر امیر روانه شوند .

ساحران همینکه بحضور امیر بار یافتند و از ما وقوع آگاه شدند قول دادند بشرطی که چند روز مهلت داده شود و ادوات کار در اختیار آنان قرار گیرد هر از صندوقچه این رازبرگیرند و حقیقت را آشکار سازند .

با نظر آنان موافقت شد . اطاقی خلوت و خالی در گوشهای از قصر در اختیار گرفتند و هر چه خواستند بلا فاصله در پیش خود آماده یافتند . دستور دادند تا اعلام خبری از جانب آنان ولو هفته‌ها در انتظار باقی بمانند هیچکس مخل و مزاحم آنان نشود .

کار ساحران در اطاق در بسته تماشائی بود . دو پاتیل بزرگ در کناری قرار

داشت و زیر آنها آتشی فراوان شعله می کشید آندو هر یک در پای یک پاتیل ایستاده و بخواندن و دمیدن اوراد مخصوص سرگرم بودند . همینکه کمی از شعله سرکش آتش فرو می نشست کار ساحران ابناشتن هیزم در محل مخصوص بود وسعي می کردند که یک لحظه هم آتش از شعله و گرمی نیفتند .

دو سه روزگذشت و امیر همچنان در آتش انتظار می سوت از ندیمان خواست که برونده جویای چگونگی موضوع شوند اما وزیر اعظم در حالی که بموی سپید و ریش دراز خود اشاره می کرد هرگونه دخالت در کار ساحران را ناروا دانست ناچار بازهم صبر کردند ولی دیگر کاسه صبر همه لبریز شده بود .

یک شب امیر دور از چشم این و آن سرزده و بی خبر خود را تا پشت اطاق ساحران رسانید ولی جرأت نکرد با اطاق وارد شود . دل در بر ش بشدت می طپید و در آرزو و اندیشه خبر بهجت اثری از دختر سرازپا نمی شناخت .

موریانه و سواس در جانش اهان اورا بریده بود . گاهی تصمیم می گرفت وزمانی در نگ می کرد تا پس از هول و هراس بسیار عاقبت دل بدربیا زد و با نهایت آرامی و آهستگی یک لنگه از در اطاق را که اینک بدانجا رسیده بود گشود و چشم تیزین را بداخل اطاق دوخت چون ساحران را که خوشبختانه پشت بر او ایستاده بودند و همچنان بکار خود سرگرم و از همه جا بی خبر دید تا آستانه اطاق پیش رفت و تفرس حال آنان نمود .

دید که از میان پاتیل های خالی آتشی با شعله های شرکش زبانه می کشد . کار ساحران اینست که گرد سفیدی در میان شعله ها بیاشند و اورادی علی التوالی برآن بدمند .

در همین وقت معجزه بوقوع پیوست و با کمال هسرت دید که شعله های سرکش

بالوانی دلپذیر درآمده و از میان رنگها دختر ناز پروردۀ با قامتی افراشته و جمالی چون فرشتگان ملکوتی در حالیکه پیراهن بلند و سفیدی تن و بدن نازینش را زینت میداد تجلی کرد.

امیر بمشاهده این وضع خروشی از شوق برکشید و بی‌حس و حال روی زمین درغلطید.

شعله‌های آتش ناگاه فرونشست و ساحران که امیر را پیش خود دیدند از دنباله کار خود بازماندند و بتفرس حال امیر پرداختند آن شب بمناسبت چنین موفقیتی عظیم جشنی بزرگ فراهم آمد و ساکنان قصر بشادی برخاستند.

چون صبح شد ساحران بحضور امیر بار یافتند و گفتند امیر ناخشنود مباد اما هنوز اول گرفتاری‌هاست و تا وصول بسر هنzel هقصود هوانی بسیار در پیش است که باید بدفع آنها همت گماشت. از زحمات مداوم خود چنین نتیجه گرفته و دانسته‌ایم که دختر در بند شاد پریان اسیر و در مملکت در بند در قید الهاب دیواست امام‌طمئنیم که تاکنون آسیبی بوی فرسیده با آنکه مشتاقان فرأوانی شب و روز برآن سرند که از شربت وصال او کام شیرین کنند ولی دختر با وجود لطمات و صدماتی که بیوسته بروی میرسد هرگز تن با میال و هوشهای آن ناپاکان در نداده و از حیثیت و شرافت خود جداً دفاع کرده است. این را گفتند و پس از تحصیل اجازه بجانب دیار خود روانه شدند.

امیر سحرگاهان با خیلی از ندما بمشاوره نشست و چاره کار خواست. رای برآن قرار گرفت که مأموریت جستجو و یافتن دختر به پسران امیر که قویاً بوی مشتاقند و خود در آتش بیقراری می‌سوزند داده شود.

امیر پسران را بحضور طلبید و ماقع بازگفت و انجام این مأموریت خطیر را
با آنان تکلیف کرد و چون پسران با کمال شعف و مسرت قبول و تعهد کردن که از عهده
این مهم برآیند و از مخالفت و مهالک نه راستند امیر شادمان شد و با آنها قول داد تا
هر یک که زودتر توانست در انجام مأموریت موفقیت یابد دختر او را باشد و خود با
دست خویش بساط عروسی آندو را برپا دارد.

پس پسران بیدرنگ به تهیه و تدارک تجهیزات سفر پرداختند و قرارشده روز بعد
علی الصباح بجانب مقصود روانه شوند.

مهین پسران امیر دارای خبیث طینت و ناپاکی ذات بودند. از جمال و کمال
طبیعی هم بهرمای بسزا نداشتند و چون امیرزاده که بعکس دارای حسن صورت و
سیرت و پاکی نیست و بهمه فنون و هنرهای زمان آشنا و آراسته بود همواره محسوس
برادران میبود و برادران از او کینه نهفته در دل داشتند و از معاشرت و مصاحبت با
او حتی الامکان احتراز می‌جستند.

چه میدانستند تا او در مhoffل و مجلسی بزم آراست بمناسبت حسن بیان و
طلاقت لسان و شیرینی محاوره و پاکی خوی و خصال با جلوه و جمال خدا داد خود
رغبت همگان را بتعلق خاطر خویش برمه انگیزد و برادران را در آن مhoffل جای
درنگ نخواهد بود.

این بود هرجا که میرفتند و هر کار که میکردند تنها بودند. در این مأموریت
هم دو برادر ناراحتی و اضطراب فراوان داشتند زیرا دیده و دانسته بودند که دختر
از کودکی توجه و رغبت و التفاتی بسیار با او دارد و از دو برادر مهین شدت گریزان
و از مماشات و معاشرت با آنان همواره هراسان بوده است.

پس برادران بزرگ جداگانه و برادر کوچک بستهای با اسب و غلام و سپر و سلاح کافی عازم انجام مأموریت خود شدند.

پسران بزرگ چون زودتر حرکت کردند پس از ماهها راه پیمانی که شهرها و آبادیهای چند را پشت سر نهادند زودتر بدروازه عظیم و هویل انگیز محوطه اسرار آمیر جنگل رسیدند.

در مرز جنگل کنار درختی پیری خمیده قامت و پریشان حال دیدند که مشغول عبادت و نیاش است و لباس پیوسته باذکار و اوراد متحرک. انتظار داشتند که پیراز هیمنه و شکوه و سطوت ظاهری آنان برخود بترسد و پیش پای آنان برخیزد و مراسم ادب و احترام بجای آورد و در صورت لزوم پرسشهای آندو جواب گوید و از راهنمائی-های لازم دریغ نکند اما پیر مرد چون بلکی از عالم مادی بی خبر و غرق در آندیشه‌های معنوی بوده باین مسائل البته توجه نداشته است.

یکی از برادران بیدرنگ از اسب بپائین جست و از گریبان پیر گرفت و لطمہ بصورتش نواخت و فریادی از خشم و خروش بر کشید و گفت هنگر نمی بینی که امیرزادگان در برابر توایستاده و منتظر راهنمائیند؟ چرا هراتب ادب و اخلاص بجای نیاورده و زبان از ستایش خاموش داری؟

پیر از سوز دل نالید و بی اعتنا از برادر آنان دورشد و در کنجی خزید و زبان بنفرین گشود.

برادران بیش از این صلاح در توقف ندیدند و راه خود در پیش گرفتند. پس از قطع مسافتی در یاقتنده جنگل بسیار انبوه و راه بسی صعب و عبور از آن با اسب و تجهیزات سنگین غیر ممکن است ناچار تجهیزات کلی را بغلامان سپرده و آنها را با اسب روانه مراجعت کردند و خود تنها شمشیر خویش را بکمر بسته و مختصراً

ما یحتاج سفر و مقداری خوردنی در توبه نهاده بداخل جنگل راهی شدند.

همینکه شب در رسید و تاریکی مدهشی محیط رعب انگیز جنگل را فرا گرفت آنان از رفتن بازماندند و در کنار درختی ناچار بساط توقف گستردند. هنوز از خستگی راه نیاسوده بودند که از گوشه‌ای هیاهوئی برخاست.

امیرزادگان بسرعت پا خاستند و در انتظار وقوع پیش آمدی شمشیر از نیام برکشیده آماده شدند. دیری نپائید که دیدند سایه چند تن شتابان بسوی آنان در حال هجوم است.

چون نزدیک شدند با هم در آویختند. جنگلیان که بیش از ده تن و مجهز بدشنهای خونشان بودند بزودی بر امیرزادگان غلبه یافتد و آنان را دست بسته بگوشهای درافکندند و آنگاه بجستجوی اموال و امتعه نفیس و قیمتی پرداختند.

(ناتمام)

حکمت

رندي که بخورد و بدهد به از عابدی که روزه دارد و بنهد. هر که ترک شهوت از بھر قبول خلق داده است از شهوت حلال بشهوت حرام افتاده است. دوستی را که بعمری فرا چنگ آرند نشاید که بیکدم بیازارند. مشک آن است که خود ببوید نه آنکه عطار بگوید. شیطان با مخلسان برنمی آید و سلطان با مغلسان. همه کس را دندان بترشی کند شود مگر قاضی را که بشیرینی.

(سعدی)